

Verscherping der Boterwet

Wij lezen in *het Centrum*:

Bij de algemeene beraadslaging over de begroting voor 1897 deelde minister-president, jhr, mr. Röell, om. Het volgende mede:

„Eene boterwetwijziging is in aantocht. Ik wijs hierop echter niet, opdat de geachte afgevaardigde ¹ zich daarvan groote verwachtingen zou maken, want het is ook bij dit wetsontwerp gebleken hoe moeilijk het is om de verschillende belangen bij deze zaak betrokken te verzekeren tot eenheid te brengen.

„Trouwens, wie zich herinnert hoe de Boterwet, door den minister Havelaar ingediend, allengs tot meer beperkte verhoudingen is teruggebracht, kan het bewijs vinden van hetgeen zoeven door mij werd geuit.”

Het ontwerp, de aangekondigde wijziging bevattende, is thans verschenen In de beknopte vorm werd de strekking daarvan reeds door ons vermeld. Om het belang der zaak achten wij het echter niet ondienstig eenige uitvoeriger mededeelingen omtrent deze wetsvoordracht te doen.

De Memorie van Toelichting begint met er aan te herinneren, dat o.a. door het Nederlandsch Landbouwcomité erop gewezen is, hoe de ervaring duidelijk aan 't licht heeft gebracht, dat het **doel der wet van 28 Juni 1889 - een einde te maken aan het verkoopen van surrogaten van boter onder den naam boter.** - niet is bereikt en dat dit in hoofdzaak is te wijten aan de redactie van art. 2 der wet, welke ontduiking der wettelijke voorschriften groote ruimte overlaat. Het eerste lid van dit artikel verbiedt alleen een surrogaat van boter te leveren, of in een winkel of eenige andere openbare verkoopplaats voorhanden te hebben. Indien niet op de verpakking, of op de waarzelve het woord „margarine”, of, is de waar niet uit oleo-margarine bereid, het woord „surrogaat” in duidelijke letters voorkomt.

Aanvankelijk kwam zelfs het woord „leveren” niet in het ontwerp van 1889 voor. Maar nadat in het Voorloopig Verslag de noodzakelijkheid was aange-toond, om ook de misbruiken der zoogenaamde potjesboeren tegen te gaan, werd in de voordracht ook van „leveren” gesproken. Wat men zich echter door deze toevoeging voorstelde te bereiken, heeft zich niet verwezenlijkt en voorwaardelijk verbod van levering is niet voldoende om de boterwet aan haar doel te doen beantwoorden.

Behoorlijke controle blijkt inderdaad onmogelijk te zijn zoolang naast het in een winkel of op eenige andere openbare verkoopplaats voorhanden hebben, enkel het leveren van een surrogaat van boter, niet van het door de wet vereischte merk voorzien, verboden is.

„Ten einde aan dat bezwaar tegemoet te komen”, zegt M. v. T. „wordt bij dit ontwerp eene uitbreiding van het verbod voorgesteld door het tevens toepas-

¹) De heer de Beaufort, afgevaardigde voor Wijk-bij Duurstede.

selijk te verklaren wanneer een surrogaat van boter wordt rondgevent, ter levering rondgebracht of bezorgd, of in het openbaar uitgesteld”.

Wanneer dus de boterbereider of boterhandelaar zijne waar rondvent of in het openbaar uitstalt dan kan hem ten opzichte van die waar dezelfde verplichting worden opgelegd, die, volgens de bestaande wet, geldt voor het geval, dat de waar in een winkel of op eene andere openbare verkoopplaats voorhanden is. Ook zal ten aanzien van alle op boter gelijkende waar, welke onder die omstandigheden bij hem gevonden wordt, hetzelfde geëischt worden wat de bestaande wet voorschrijft ten aanzien van op boter gelijkende waar in den winkel. En ten einde de surveilleerende ambtenaren in de gelegenheid te stellen de overtreden der wet te ontdekken, is het noodig, zegt de Memorie van Toel., hun de bevoegdheid te verleen alle middelen van vervoer en alle voorwerpen, manden, zakken, enz., waarin waren van welken aard ook worden rondgevent, ter levering rondgebracht of aan huis bezorgd, of waarin bij uitstalling in het openbaar waren voorhanden kunnen zijn, te onderzoeken. Tevens wordt uitdrukkelijk aan bedoelde ambtenaren diezelfde bevoegdheid toegekend, wat winkels en openbare verkoopplaatsen betreft.

De controle zal dus een aanmerkelijke uitbreiding ondergaan, al heeft de regering met hare voordracht niet beantwoord aan de wenschen van hen, die de voorschriften omtrent het werken van het surrogaat, ook wilden gelden bij het vervoer van de waar, dewijl hierdoor, naar zij zegt, niet slechts de binnenlandsche, maar voornamelijk ook de buitenlandsche handel zou worden belemmerd.

Naar alle waarschijnlijkheid zal het ontwerp in de Kamers een gunstig onthaal vinden, ofschoon het niet zoover gaat als sommigen verlangen. De knoeierij in den boterhandel te voorkomen, is een zaak van groot gewicht èn voor de volksgezondheid èn voor den landbouw. Dat de Deensche boter de onze op vele plaatsen heeft verdrongen, moet ongetwijfeld aan die knoeierij worden geweten. Maar het is de vraag, of wij onze reputatie in het buitenland zullen kunnen herwinnen, nu juist de waar, die wordt vervoerd, van contróle verstoken blijft. Over dit punt zal nog wel een woordje vallen. De regering verklaart te willen trachten lange anderen weg maatregelen te nemen in het belang van den goeden naam onzer boter. Maar zij wijst dien weg niet positief aan en het ontwerp bevat dus een leemte, welke geenzins onbeduidend kan worden genoemd.

Wij begrijpen nu, waarom de heer Roëll waarschuwde tegen te hooge verwachtingen.